

imatge seva i així crear el tipo espanyol. Si ls escolars enraonen en altre idioma, l'han d'arreconar mal que ls pesi: la llengua am que llur mare ls amanyagava, tot breçant-los, i que entre petons ells aprenien, és proscripta com selvatge: sols el *ceceo* és licit; i parlant papiçot han d'impregnar-se de lo que no entenen. Mai més, en cap escola, ningú ls mentarà llur terra! Mai més rebran cap consell pera fer-sen solidaris i engrandir-la! Mai més sels indicarà l llur passat gloriosissim com incitant pera millorar el pervindre! Són borts, segons sembla. Aixís, a cadascú, omple l cap de glories, postices, entre moltes coses buides; talla tot llaç amb el poble d'origen i en fa un numero més de la «gran patria»: inapte pera res util, però molt bo pera l'oficina.

D'aquest modo, quan un no hi entra, o s'hi ha ficat, la renda s'acaba; quan la vida, am ses exigencies, l'empaïta, busca en va forces pera sostenir la lluita: l'Estat, pera protegir, és una ombra: sols és una realitat pera estrenyer. Les seves energies han sigut malmeses am l'educació a que l someteren; la terra propria, que ha despreciat fins ara, no té atractius para encoratjar-lo. Tota solidaritat se fon en ell. No sap d'on ve ni on va; i o segueix la corrent, esblaimat, ensopit, fatalista, o s llença al combat amb instints ferestecs.

D'eixa manera, sense energies utils, sense ideals, sense altruisme, el país se desfà. És el chaos, l'anorreament. Tot-hom se n'adona i gemega i impreca i crida. Van d'ací d'allà ls homes buscant ont agafar-se, més no ho troben: sols hi ha ruïnes i la fosca els abruma. No hi ha, doncs, res? Si: hi ha la terra. Són desarrelats, com diu en Barrés: han d'arrelar-se.

El tipo unitari, l'*homo officinalis*, és un mytho. Hi ha homes de carn i òssos, sang i nervis, no animetes reglamentades. Més sang i nervis, tampoc neixen pel conjur d'un ministre: començats pels pares, el medi ls acaba; com tots els essers, l'home és producte de l'adaptació i l'herencia. En ell se marca fins el genit dels vells; però també s'hi fixen el sol i l'aire, els aliments i el terreny, els factors economics, els fets socials, el baf de la guerra, l'ira de la revolta, els dictats religiosos, les suaus llegendes am que afalaguen sa infantesa i les glories d'altres centuries en que s delecta després. Tot en ell treballa, se barreja, se modifica i al fi l'integra. «Mort el gran Cesar, — diu Hamlet, — pot, fang immundo, per ventura enlletgir un mur clivillat... Per què no ha de poder l'imaginació seguir la pista a la noble pols d'Alexandre, fins a trobar-la servint de tap a un barril de cer-